

Hälso- och sjukvård
Henrik Wahlström

Hälso- och sjukvårdsnämnden
HSN/912/2025
2025-06-09

Uppföljning av hälso- och sjukvårdsnämndens plan med budget 2025

Ärendebeskrivning

Den 4 november 2024 (§120) beslutades Hälso- och sjukvårdsnämndens plan med budget 2025. Den har senare justerats/kompletterats vid två tillfällen - 19 december 2024 (§143) avseende fördelning mellan budgetposter och 27 februari 2025 (§13) avseende tillägg av ett uppdrag.

Enligt uppföljningsplanen ska en särskild uppföljning av Hälso- och sjukvårdsnämndens plan med budget genomföras i juni. Uppföljningen sammanställs här.

Syftet med uppföljningen är att analysera hur arbetet med befintliga kortsiktiga nyckeltal, uppdrag och aktiviteter för att nå målsättningarna går. I uppföljningen har en genomgång av aktuellt läge efter tertialrapporten, samt en analys över orsaker till graden av måluppfyllelse gjorts. I tertialrapporten per april kommenterades också status för kortsiktiga nyckeltal och uppdrag under respektive målområde. En närmare analys av ekonomin har inte genomförts i den här uppföljningen utan det hanteras i de ekonomiska rapporterna och andra fördjupningar.

2025 års plan innehåller 26 kortsiktiga nyckeltal och 27 uppdrag, inalles 53. Detta är en minskning från föregående års 74, vilket är i linje med uppföljning av 2024 års plan (HSN/874/2024). På en övergripande nivå hade det dock varit önskvärt att minska antalet kortsiktiga nyckeltal och uppdrag något ytterligare, för att underlätta verksamhetens möjlighet att arbeta med planen.

Det har sedan den nya styrmodellen implementerades funnits en otydlighet i hur uppdragen ska statusbedömmas. Ett tydliggörande arbete pågår och i nämndens tertialrapport har uppdrag bedömts enligt följande vägledning:

- Rött – Uppdraget är ej klart/genomfört och följer ej planen.
- Gult – Uppdraget är delvis klart och bedöms kunna genomföras men med viss försening.
- Grönt – Uppdraget är klart/genomfört eller uppdrag som är fleråriga och följer den utsatta planen för året.

Vägledningen har på grund av administrativa utmaningar inte funnits med i de anvisningar för tertialrapporten som delgetts områden och divisioner. En översyn av hur statusbedömning sker planeras inför delårsrapporten per augusti.

Majoriteten av uppdragen är pågående enligt plan och har därmed i huvudsak bedömts som gröna. De uppdrag som inte följer planen återfinns inom målområde tandvård samt

målområde ledningsprocesser, dessa har bedömts som röda. Ett uppdrag inom målområde ledningsprocesser rörande arbetsmiljö har registrerats som gult, men skulle ha varit grönt utifrån att det är ett långvarigt uppdrag. Vad gäller kortsiktiga nyckeltal är uppfyllnadsgraden lägst på nyckeltal kopplade till tillgänglighet i vården, sjukfrånvaro och de finansiella nyckeltalen. Vad gäller tillgänglighet i vården är flera nyckeltal knutna till vårdgarantin. Dessa visar inte särskilt väl hur kösituationen förändras när köerna är långa, förrän de arbetats ner bakifrån. Det bör därför övervägas om det finns andra, mer ändamålsenliga sätt att formulera nyckeltal på tillgänglighetsområdet.

I uppföljningen av aktiviteter noteras på områdesnivån (inklusive område Patientsäkerhet) 766 aktiviteter, varav 421 (55%) är avslutade eller pågående enligt plan och 345 (45%) är planerade eller försenade. Ett antal aktiviteter har planerat startdatum efter 30/4. Dessutom finns några tiotal aktiviteter som enligt statusindikatorn är planerade, men som har kommenterats i samband med tertiärluppföljningen. Detta indikerar att de är pågående, men att statusindikatorn inte uppdaterats. Det stora antalet aktiviteter gör att det inte går att göra en helhetlig analys av hur väl aktiviteterna bidrar till måluppfyllelsen.

Antalet aktiviteter indikerar att det i första och andra chefslinjen finns en betydande administrativ börda kopplad till de aktiviteter som skapas för kortsiktiga nyckeltal och uppdrag. Det är dessvärre inte realistiskt att anta att även aktiviteterna skulle bli färre om antalet kortsiktiga nyckeltal och uppdrag minskas. Detta beror på hälso- och sjukvårdens bredd, där förbättrande aktiviteter måste vidtas även på områden som inte pekas ut i Hälso- och sjukvårdsnämndens plan med budget.

Regionens revisorer har under 2024 bland annat granskat omställningen till Nära vård. I denna granskning pekas en tydligare styrning ut som ett förbättringsområde. I det svar som hälso- och sjukvårdsnämnden hanterade i april 2025 (§27) delar nämnden uppfattningen att tydligheten behöver öka till kommande år, men att det sker på sådant sätt att det bejakar de lokala variationer som finns, och som måste finnas, inom organisationen. Revisionens iakttagelser har i viss mån beaktats i tjänstemannaberedningen av *Regionplan 2026-2028*, och kommer beaktas även när *Hälso- och sjukvårdsnämndens plan med budget 2026* bereds.

Sammantaget visar uppföljningen att det fortfarande finns förbättringspotential inför kommande år i arbetet med i synnerhet planeringen. Tydliga och relevanta målsättningar i planer på övergripande nivå antas bidra till ökad kvalitet i verksamheten under förutsättning att de går att relatera till för de som ska bidra till att målen nås.

Förslag till revideringar i Hälso- och sjukvårdsnämndens plan med budget 2025.

Nedan revideringar har arbetats in i den version av Hälso- och sjukvårdsnämndens plan med budget 2025 som bifogats ärendet.

Vad gäller behov av revidering av planen för innevarande år behöver målvärdet för det kortsiktiga nyckeltalet Bruttokostnadsutveckling (sidan 14) justeras från -22% till -13%. Målvärdet för bruttokostnadsutveckling beräknas som skillnad mellan budgeterad kostnadsmassa och kostnadsmassa för föregående år, avseende externa kostnader. Målvärdet är justerat utifrån att jämförelse sker med faktisk kostnad för 2024 istället för

prognos samt att erhållen kostnadsbudget 2025 har korrigerats i enlighet med registrerad budget.

Då regionens revisorer i sin grundläggande granskning av Hälso- och sjukvårdsnämnden 2024 bedömt att det inte funnits tillfredsställande måluppfyllelse, bland annat utifrån den bristande tillgängligheten till hälso- och sjukvård, behöver de kortsiktiga nyckeltalen på detta område ses över. De kortsiktiga nyckeltalen om vårdgaranti i specialiserad vård fungerar dåligt som indikator på förbättringar i kösituationen när de står för sig själv, och köerna består av många patienter som väntat längre än vårdgarantins gränser (mer än 90 dagar). Det är därför lämpligt att på sidan 10 lägga till sju kortsiktiga nyckeltal som visar på hur kösituation och väntetid förändras. Det föreslås nu tillägg av dels medelvärde väntedagar till operation, dels antal väntande till förstabetesök över 90 dagar. Nyckeltalen är i huvudsak formade för att följa divisionsorganisationen, men då tillgänglighetsutmaningarna avseende förstabetesök är större inom särskilt hud- ögon- och öron- näsa- halssjukvården föreslås dessa följas separat. Barn- och ungdomspsykiatrien föreslås fortsatt följas via de befintliga nyckeltalen kopplade till den förstärka vårdgarantin om 30 dagar. Nyckeltalen som speglar tillgänglighet till hälso- och sjukvård prioriteras för översyn i arbetet med Hälso- och sjukvårdsnämndens plan med budget 2026.

Ett redaktionellt tillägg har gjorts i nyckeltalet *Kontinuitetsindex för alla patienter, senaste 18 månaderna, läkare* (sidan 11) i syfte att förtydliga att nyckeltalet avser hälsocentraler.

Regiondirektörens förslag

1. Uppföljning av Hälso- och sjukvårdsnämndens plan med budget 2025 godkänns och ska beaktas i planeringen inför 2026.
2. Följande revideringar görs i Hälso- och sjukvårdsnämndens plan med budget 2025:
  - a. Under målområde Hälso- och sjukvård, sidan 10, läggs följande kortsiktiga nyckeltal till:
    1. Antal väntande över 90 dagar till förstabetesök inom barn- och ungdomsmedicin, infektion, medicin och rehabilitering – målvärde ska inte överstiga 80 patienter.
    2. Antal väntande över 90 dagar till förstabetesök inom hudsjukvården – målvärde ska inte överstiga 200 patienter.
    3. Antal väntande över 90 dagar till förstabetesök inom kirurgi, kvinnosjukvård och ortopedi – målvärde ska inte överstiga 200 patienter.
    4. Antal väntande över 90 dagar till förstabetesök inom ögonsjukvården – målvärde ska inte överstiga 1200 patienter.
    5. Antal väntande över 90 dagar till förstabetesök inom öron- näsa- halssjukvården – målvärde ska inte överstiga 900 patienter.
    6. Antal väntande över 90 dagar till förstabetesök inom vuxenpsykiatrien – målvärde ska inte överstiga 25 patienter.
    7. Medelvärde väntedagar till operation – målvärde ska inte överstiga 100 dagar.
  - b. Under målområde Ledningsprocesser, sidan 14, justeras målvärdet för det kortsiktiga nyckeltalet Bruttokostnadsutveckling till -13%.

I tjänsten

Sara Lewerentz
Regiondirektör

Anna Granevärn
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Utdrag till

Regiondirektör, Hälso- och sjukvårdsdirektör, hälso- och sjukvårdsdirektörens närstöd